

a' reá' vetett adóból, másfél millió lívert engedett el az afféle pufztításokért.

A' Sváb Kerületi Kormányzék, félbeszakasztotta a' Fr. Direktóriummal kezdett alkuját: és már a' múltt esztendő véginn mind a' két Küldöttjei visszsa-érkeztek *Párisból*. Az említett Kormányzék, bíztaást vett *Károly Fő-Hertzeztől*: hogy a' Ts. K. Sereg' számára bőven fog érkezni eleség, mind Emberre mind lóra nézve, a' Ts. K. örökös Tartományokból, és hogy Ő Fő-Hertzege, nem kíván a' Sváb Kerülettől, egyébkorra segedelmet; hanem tsupán akkorra, ha utolsó szükség adná elő magát.

A' *Nagy - Britanniai Udvar'* részéről *Párisbann* tartózkodott Lord *Malmesbury*; oda hagyta *Párist* Déc. 22-dikénn. Ezen el távozásnak bővebb környülállásait ez után írhatjuk még meg egész bizonyossággal.

Ángliábann, ha vetélkednek is mászszor egymással a' különböző Felekezetek: de mindön az a' tárgy, hogy el kell háritani a' veszedelmet az Orzágtól: már akkor minden Felekezetek egyesítik magokat mind szóval mind tselekedettel a' Haza' javára. Herzeg *Bedfort*, a' ki egy a' leg-tüzesebb Tagjai közzül a' Ministériommal ellenkező Felekezetnek, 120 ezer

font sterlinget (1 millio 200 ezer forintot) ajánlott közelebb költsönn az Ország' Kafzfájába. Az ő példáját több Ánti-minis-teriálisták is követték.

Cadixi Tudósítások fzerént, az oda-
való Kikötőhelyből kaptak ki az *Anglusok*,
Nov. véginn egy *Spanyol* Fregátot, mely
Ámerikából érkezett, nyóltz millió piáfsz-
ter kész pénzel és három milliót érő porté-
kakkal.

A' *Dünkircheni* Kikötőhelyből nem
fognak már Seregszállító hajók indulni —
a' mint *Hollandiából is írják* —: a' *Bresti*
Hajóssereg ellenben ki indult Déc. 15-di-
kénn.

Ezen *Bresti* Hajóssereg ellen vólt ki
rendelve Ánglia' részéről *Bridport* Admi-
rális, a' kinek vezérlése alá adott 17 lí-
neai hajók úgy készzen vóltak már Déc.
12-dikénn, hogy tsak a' parantsolatot vár-
ták az indulás eránt.

A' *Számbéri* és *Mózái* Frantzia Sereg-
nek egy Osztálya, parantsolatot vett Dec.
11-dikénn, hogy Olaszországba induljon.

Bonaparte új készületeit így adja elő
a' *Bétsi* Udvari Újságnak 7-dik Januáriusi
Darabja: „A' tengermeljéki Olasz ~~v~~ dé-
kekre újjolag sok Katonaság érkezett Fran-
tzia Országból, a' mely, Bochettián ál-
tal takarodik az Ármádiához. A' *Medio-*

ánumi, Ferrárai, Bonóniai, és Modenai Rekruták is által-szálítódtak mind együtt a' Fr. Sereghez: melynek fő-quártélja *Vil-lafrancában* vólt, *Verona* és *Mántua* között. *Mediolánumbann*, Idegenekből is állítódott egy Batalion, Néhai Lengyel Insurrectionális Generális *Dombrowski'* vezérlése alatt, a' ki mostanság fr. szolgálatba lépett. A' Pedemontziumi Várakból, nagy ostrom-ágyúk hordódnak elő.

Lombárdiai Frantzia Komendáns *Baraguey d' Hilliers* Generális, meg-értvénn a' *Lodi* Városbélieknek fel-zendülését — *melyről a' múltt postánn emlékeztünk* — fegyveres néppel ment ellene *Lódinak*, 's ostrom alatt lévőknek hirdettette azt ki, a' harangos tornyok' ajtajait bé-rakatta téglákkal, 's kemény rendeléseket adott ki, melyekkel, a' béketelendő Népet tsendességre kényszerítse.

Pápa Ő Szentségénél magános audienzián vólt Déc. 13. dikánn a' Rendkívülvaló Nápolyi Követ *Marchio del Vasto*, 's a' mint hallatott mindjárt akkor felöle, vissza szándékozott térni Nápolyba. — A' *Római* Udvar meg engedte a' Teátrumi Játékokat ezenn a' farságonn által: de a' maskarás és másféle Bálakat nem.

A' Nápolyi Udvarhoz Frantzia Követé rendelte a' Direktórium, *Canlaur* Ge-

nerálist, a' ki elébb *Tulonban*, annakután-
na *Vándéban* Vezérkedett. Követség Se-
cretáriusául melléje adatott *Trouve* Polgár,
a' ki egy vólt a' *Moniteur* nevü Újság' Írói
közzül.

A' Frantzia Királysághoz jussát tartó
öregébbik Öttséhez Néh. 16-dik *Lajosnak*,
barátságos Jelentést küldött *Első Pál* Orosz
Tsáfzár, a' maga uralkodása felől.

Frigyes-Belgyiomból. —

A' Spanyol Udvart meg-bíztatta a'
Mádriti Batavus Követ *Valkenaer* Polgár,
hogy a' Batáviai Hajók el nem múlatják
óltalmazni a' Spanyol Hajókat minden meg-
támadtatás ellen: 's egyszersmind jelentet-
te bizodalmassann, hogy a' Batáviai Kö-
zönséges-Társaság, hasonló barátságos se-
gedelmet reményl a' Spanyol Hajóktól is,
szükség' idejénn, a' Batáviai Hajókra nézve.

A' Batáviai Respublika 9 Szakaszfzai-
nak egysége és meg-országolhatatlansága eránt
hozattatott Végzésnek örömét el lakták
az Egység-Baráti, az úgy nevezett Unitá-
riusok, mind másutt, mind nevezetessenn
Hágábann is, a' hol a' leg-elöl kelőbb Sze-
mélyek, száznál többen vendégeskedtek
együtt abban a' palotábann, mely ennek-
előtte Képes-palotája vólt az *Arausioi* Hér-
tzegeknek.

Abból a' 60 millió forintból, melylyet ki mért a' Nemzeti-gyűlés a' Respublikára, hátra vólt még Déc. 16-dikánn húsz millió: minekokáért egy Kommisszió neveződött ki, 's oly Űtasítást vett; hogy vizsgálja meg: ha a' Respublika' 9 Szakaszai közzül mind egyiknek tehetségéhez és erejéhez vagyon e' szabva az adó, és hogy mind egyiktől fzedje bé különösen az adósságot: ha egyébképpen nem lehet, kényszerítő eszközök által, melyeket most mindjárt gondoljon ki, 's terjesztszen helybe-hagyás végett a' Nemzeti-gyűlés' eleibe, és minekutánna helybe fognak azok hagyódni:] éljen azokkal,] úgy hozván a' szükség magával, az az, ha az előre bortsátandó szép intésnek, nem lenne 4 héttig, kívánt fogamatja.

Elegyes Tudósítások.

Rómából mint ritkaságot úgy írják; hogy ott Déc. 10-dikénn havazott; más nap pedig egy északi szél kerekedvén, mindenfelé fagyást okozott.

Híres Frantzia Fűvész (Botanikus) *Michaux*, a' ki tiz esztendőket töltött Északi-Ámerikábann; már az előtt pedig *Persia*-ba is tett vólt egy útat: vizsza-szándékozván mostanság Hazájába, a' Hollandiai partok előtt, nem meszse *Amsterdam*tól ha-

jótörést szenvedett: de csak ugyan mind magát, mind drága gyűjteményeinek leg nagyobb részét meg-lehetett menteni.

Doctor *Krünitz*, *Berlini* Tudós, ki, a' Gazdaságot illető Munkái által nevezetessé tette magát, 's még utóljára is, egy *Oeconomico-Technologica Encyclopaedia*-nak ki-adásábann fáradozott hasznossann, meg-hala *Berlinbenn*, Déc. 20-dikánn.

A' Pruzsziai Király' 2-dik Fia *Hertzeg Fridrik Lajos Károly'* életének, mely már 24 esztendőkre terjedt vala, véget vetett a' múltt Déc. 28-dikánn egy forró hideg-lelés.

Berlinben, az 1795-dik eszt. nek 1-ső Adventjétől fogva, 1796-nak első Adventjéig születtetett 3072 Férjfi- és 2782 Leánygyermek közzül 583-ann, Házasságon kívül való Gyermekek voltak.

Orosz Birodalmi újjabb Tudósítások: Tizennégyezernél többre ment azon foglyoknak a' száma, a' kik; 30 esztendőtől fogva hol egyszer hol mászszor szállítottak által Lengyel-Országból az Orosz földre, 's a' kiket most mind szabadon bocsátattott *Első Pál* Tsászárr. — *Kosciuskó*-nak, Ámérikába való útazására, tizenkétezer rubelt adott, és esztendőnként 6 ezer rubel pensiót rendelt. — Gróf *Bodrinski*-nak, a' ki eddig *Pétersburgban* nem lakhatott, 19 ezer Taksást ajándékozott, és

Pétersburg bann egy szép palotát; 's egyfzersmind különös írást is bortsáttatott hozzá, melyben hívta magához a' Grófot. — A' Tsászári Família' ágainak különös Udvarokat nem tartat, és az ilyen mellelegvaló Udvartartásoknak el törlése által, ez-tendönként öt millió rúbelt gazdálkodik. A' Gyermekeivel egy Famíliát tesz Ő — *ügymond* — azért is mindennap egygyütt akar enni vélek. — Lengyel-Ország' Néhai Királyja *Stanislaus Augustus* eránt, a' ki most *Grodno*ban lakik, szoross parantsolatot adott ki, hogy minden fogyatkozás nélkül ki kell szolgálatni Néki a' pensióját. — Az a' Hertzeg *Karükin*, a' ki Gróf *Ostermann*' helyébe Vice - Cancelláriussá lett, együtt neveltetett vólt a' Tsászárral, és eddig *Moska*uban lakott. — Gabonát, egyáltaljában szabad az Orosz Birodalomból ki-hordani Külföldre el adás végett. — Az Orosz Katonát ezentúl Inas szolgálatra nem lehet alkalmaztatni: hanem az meg engedődik a' Katonának, hogy napizámos munkát tehessen fizetésért. — Következendő formájú esküvéssel tartoznak kötelezni magokat az Orosz Birodalom' Lakosai, mostani Tsászárijokhoz, 's ennek 1-ső szülött Fiához :

„Én, oda alább meg-nevezett, ígérem és esküszöm az Élő-Isten' Atyai jóságára, és az Ő Szent Evangyéliomára,

hogy hív jó és engedelmes Alattvalója vagyok Ő Tsászári Felségének az én törvényes és egy Fejedelmeknek, *Pál Petrovits* Tsászárnak, minden Ruszfiák' egyedülvaló Igazgatójának; és az Ő Tsászári Felsege' nagyon kedves Fiának Tsászári Nagy Hertzeg Uramnak *Sándor Pawlovitschnak*, mint a' minden Ruszfiák' Trónusa' törvényes Örökösének. Minden lelki és testi erőmmel őrizni és védelmezni fogom mind azon jusokat, praerogatívákat, és méltóságokat, melyek, az Ő Tsászári Felsege' Fejedelemségéhez és hatalmához tartoznak, és arra az esetre ha a' szükség úgy hozza magával: ígérem, hogy nem kiméllem életemet is, el követek mindent a' mi által hafznos szolgálatjára lehetek Ő Felségének és a' Birodalomnak, még pedig úgy, hogy számot adhassak arról minden szempillantásbann, a' Fő-Valóság' rettenetes Törvényzéke előtt, Isten engem úgy segéljen testembenn és lelkembenn. “

Néhai 2-dik Katalinról, *eröss ki-fejezései ezek a' Quotidienne nevű Párisi Újságnak*: „Nem szerette Ő — *úgymond* — se' RevoluziÓNkat, se' ennek Inditóit, és soha reá nem vehette magát, hogy alku-ba erefzkedjen olyan Emberekkel, a' kiket útált. “

A' Párisi Épületek' Revoluziójáról.

Hadriánus Római Tsászár, boszszúját

akarvänn állani a' pártot ütött Zsidókon, *Jérusálemet* mérgesebben el nem pufztította; mint a' milyen dühösséggel rontotta le, egy ki-bérlett buzgolkodású Gyüleléség Párisban, mindjárt a' Revolútzio' elein, a' *Bastille* nevű 8 tornyos régi Várat, mely még 1371-dik éftendőbenn épült, 5-dik *Károly* Király alatt: de későbbenn Rabok tartattak benne, egy Komendánsnak egy Kapitánynak, egy Hadnagynak, és 60 Katonáknak vígyázása alatt. A' széljel hányt *Bastille'* helyén, egy oly nagy Ofzlopot akarnak fel-állíttatni a' mostani Fr. Igazgatók, mely, a' Londoni 190 lábnyi magasságú Emlékeztető-ofzlopot, meghaladja: 120 lábnyi magassággal. Ez a' Gigási Ofzlop, kissebb formábann vólt még eddig: még is, hogy róla emlékezett mostanság a' *Quotidienné* nevű Párisi Újság' Írója, nevezte azt: „A' Szabadság' undok és vérző Képének, mely, a' gyilkosságok' helyén lévén fel-állítva, tsömört és undorodást szerez minden érzékeny szívben a' szabadá-lételtől. — Az a' roppant drága épület is, mely, a' Revolútzio' előtt Sz. *Genoveva* újj Temploma vólt: a' Revolútzio' alatt pedig Pantheonná (Nagy-érdemű Hazafiak' Temető-helyévé) lett, és a' mely még tsak ötven éftendős vólt, 's negyvennyóltz millió lívert eméftett meg, nagy revolútzio't szenvedett, még pedig a' Re-

publikánus Frantziáknak sem kívánságjok fzerént, mert a' bólthajtásos tetejének közép része le-omlott. Ezért, a' Törvényhozó-Iffjabbik Tanáts' 9-dik Octóberi gyűlésében keményen ki kelt *Mercier*, az Építő-mesterek ellen, kiket, Rontóknak nevezett, mely kedvetlen titulust ugyan már az előtt is ruházott vólt reájok. Önnön egész Nemzetéről is szinte oly kíméletlenül ítelt akkor *Mercier*: valamint az Építő-Mesterekről (Architectusokról): „A' Pantheon — *úgymond* — tsúfja, és botránkoztató-tárgya lesz a' mi Architecturánknak: bizonyítani fogja az, a' mi orvosolhatatlan változóságunkat, és mindenkori tséltsapóságunkat.“ — Ezt a' változóságot mutatja, mind az Építő-mesterekben, mind a' mostani Igazgatókban, a' leg szebb palotáknak előbbeni formájokból való ki-vetkeztetgetése.

A' Törvényhozó Iffjabbik Tanáts' számára rendeltt néhai *Bourbon*-palotáról azt olvassuk egy *Párisi* Előadásból, hogy annak oszlopait csak úgy forgatják mint a' Schach-játék' kálkulussait; és ezek a' szüntelen való változtatások, két anynyi költséget okoznak, mint a' menynyibe került vólna egy oly egészsz alkotmánynak újjonnan való építettése. — A' néhai díszes *Luxemburg*-palota is, mely, a' Direktórium' lakóhelyéül rendeltetett, egészszenn el dísz-

telenítetik a' sok diribelések 's darabolások által.

A' kertjei ezen palotának, melyek, újjítottak ennekelötte kellemetességjekkel a' benne járót: most egészfen el szomorítják, mert a' le-tördeltt fák' helyein, mindenfelé tsak az építéshez való sok matériáléknak zürzavarját kéntelenítetik szemlélni. — A' Louvre' palotának egygyik oldalann nints még el végezve az újj építés: már az újjonnan épített második oldal le omlott. — A' mit a' jó fundamentomú régi épületekkel tsinálnak a' Frantziák, azt tsinálták az Országnak, oly sok Századokonn által meg öröködött alkotmányával is: és éppen innét is származott a' nagy veszedelem,

Hoc fonte derivata clades
in Patriam populumque fluxit.

Magyar - Ország.

Nóv. 4 dikénn költ Fels. Királyunktól, a' következő kegyelmes Írás Herctzeg *Eszterházy* Miklós Generálishoz:

Chare Princeps! Eximia sane est, ac testatae iam per Dilectionem et Fidelitatem Vestram Generositati par Oblatio 1000 Tyronum Militum, quos in supplementum defectus, fortiter, ac gloriose dimicantium Legionum mearum hungaricarum, magnis impensis in Bonis suis colligi

facit, Servitiis meis ita addictorum, ut ad quotiãam subsidiorum vi futuri diaetalis Conclusi Dilectioni et Fidelitati Vestrae admetiendorum ne imputentur. Quod quidem munus mihi est acceptissimum.

Video enimvero hinc praeter singularem Dilectionis et Fidelitatis Vestrae, Causam publicam provehendi Zelum, quem tum alias uberius, cum verò annis Superioribus sive in legendo numeroso Milite, sive in Annona pro Usibus Copiarum mearum liberalissime oblata manifestavit, emittens quoque studium illud, quod eandem testata erga me devotione, ac in Patriam amore tantopere distingvit.

Pro quibus dum perennaturam Dilectioni et Fidelitati Vestrae Gratitude meam contestor, in reliquo Eidem Gratia, et Clementia mea Caesareo-Regia benigne, jugiterque propensus maneo.

FRANCISCUS m. p.

(Kedves Hertzeg! Valójában példás, és a' már bizonyított nemes szívűségéhez hasonló ajánlása az Kedvességednek 's Hívségednek, a' mely fzerént ezer új Kátonákat, kiket, az én vitézül és ditsőenn hartzoló Magyar seregeim hijánosságának pótolására, nagy költséggel fzedet a' maga jószágaibann, szolgálatomba úgy ád, hogy ezek ne tudójanak belé abba a' számba, mely, az Or-

szág-gyűlésben hozandó Végzés szerént fog esni Kedvességedre 's Hívségedre. Mely ajándék igen kedves én előttem.

Látom ugyan is ebből, Kedvességednek 's Hívségednek, a' Köz-ügy' előmozdítását erányzó különös buzgóságán kívül, melyet egyébkor is bőven, a' feljebb való esztendőekben pedig mind számos Katonáknak állítása, mind az én seregeim' számára gazdagonn ajándékozott gabona által ki-nyilatkoztatott: azt a' fő indúlatot is, melyel magát, mind a' hozzám bizonyított nagy hajlandóságban, mind a' Haza eránt viseltető szereteteiben anynyira megkülönbözteti.

A' melyekért midőn Kedvességedet és Hívségedet, örökös háladatosságom eránt bizonyossá téfzem 's a' t.

FERENTZ. m. k.)

Kivül, a' Felség' Írása' borítékján e' vólt:

Sacri Romani Imperii Principi Nicolao Eszterházy de Galantha, Camerario, et Generali Campi Vigiliarum Praefecto meo, et ad Nobilem Turmam meam Praetoriam Hungaricam Locumtenenti Primario. — Ex Officio.

Posonii.

A' mely ezer újj Katonákról szó va-
gyon a' Királyi Írásban, nem tsak mind ki
váltak már állítva Növ. véginn: hanem
még meg is tódta őket a' Hertzeg 187-el;
úgy hogy e' szerént mind öfzsze adott nem
ezeret; hanem ezer 187-et.

Dertzenből Déc. 22-dikénn 1796: —
„ *Bereg* Vármegyében, Septemberbe is
váltak már, néha hideg napok; 's olykor
deres éjtszakák is; de a' meleg sokkal több
vólt, mint a' hideg: még Nóvemberbenn
is. Az majd egész Octóberi meleg napok
nyár középbe is oda illettek vólna. Sőt
Nóvemberbenn is vólt olyan éjtszakánk:
a' melyen egészsz virradtig dörgött és vil-
lámlott. Nem újság vólt, némely füvek-
nek és fáknak másodszori virágzások. Mit
mondok többet? nékem, egy Halgatóm,
a' maga gyümöltös-kertjéből, másodszor
termett, és egészszén meg-értt almákat ho-
zott. — Az öfzünk kevés essövel ment el.
A' telünk Nóvember' véginn fogott bé; 's
három egészsz hétig szakadatlanul oly ke-
mény vólt: hogy, sem hidegebb, sem ha-
vasabb telet, soha sem kívánnánk. Most
már olvad, harmad naptól fogva. — A'
bor, búza, marha, nálunk igen óltsó; a'
dífznó pedig igen drága; mert 40, 50 fo-
rintos elég van; sőt száz forinton is lát-
tunk egyet közelebb, a' *Beregszászi Vá-
sárban.*“

Egy gondolatlan, de valósággal megtörtént tselekedetet oly végből írtak hozzánk: hogy annak közlése, tanúságul szolgáljon némely hebe-hurgya hamar-hívőknek: mert, a' mi meg-eshetett egy Együgyünn, meg-eshetik az, több Együgyüenkenn is. A' minden Logika ellen való tselekedet ebből áll: Egy embernek számos Sertéssei lévén, mindég marakodtak azok egymással az ólbann. A' Gazdájok, úton útfélen panaszolta nagy egyenetlenségjeiket mind addig, míg egyszer oly Tanátsadóra akadt, a' ki azt javasolta Néki, hogy sütögetné ki a' szemeiket béketelenkedő difznainak: úgy bizonyosan el fogának tsendesedni. Alig várta a' Difznóságza, hogy haza mehessenn: mindjárt nyársat tüzesített: 's ki-sütögette valósággal minden difznájának a' szemeit. A' Sertések neki kedvetlenedvénn a' fájdalom által; 's meg-hízott (dagadt) fejeikkel mind untalan egymásba ütödvén, még nagyobb veszekedéseket vittek véghez, mint annakelőtte: úgy hogy végre csak ugyan le kellett öldösni őket: és ha ezt tselekedte volna elébb is a' Gazda: úgy teljesítette volna a' Tanátsadó' javaslatát, mert Az, a' szem' ki-sütögetésenn értette a' le-ölést és perzselést.
